

СТАНОВИЩЕ

от

д-р Стела Благоева Митева-Динкова
професор в АМТИИ „проф. Асен Диамандиев” – Пловдив

за дисертационен труд на тема:

*„ДЖАЗ ПИАНОТО – ЕДИН РАЗЛИЧЕН ПОДХОД. РАЗШИРЯВАНЕ НА ИЗРАЗНИТЕ
СРЕДСТВА В ИЗПЪЛНИТЕЛСКАТА ПРАКТИКА НА ДЖАЗ ПИАНИСТИТЕ.
ОБЩИ ИЗПЪЛНИТЕЛСКИ ПОХВАТИ И ПРИЙОМИ МЕЖДУ ПИАНОТО И
УДАРНИТЕ ИНСТРУМЕНТИ В ДЖАЗОВАТА МУЗИКА.”*

с автор:

ИВАН СТЕФАНОВ ГЪРБАЧЕВ

представен за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

(8. Изкуства, 8.3. Музикално и танцово изкуство, програма „Музикознание и музикално изкуство”)

Научен ръководител:

доц. д-р Веселин Койчев – АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев” – Пловдив

С решение от заседание на Факултетен съвет към факултет „Музикална педагогика”, състояло се на 15.07.2020 г., съм определена за член на научно жури по процедура за защита на дисертационен труд на тема *„Джаз пианото – един различен подход. Разширяване на изразните средства в изпълнителската практика на джаз пианистите. Общи изпълнителски похвати и прийоми между пианото и ударните инструменти в джазовата музика.”*, представен за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование – 8. Изкуства, професионално направление – 8.3. Музикално и танцово изкуство, докторска програма „Музикознание и музикално изкуство”. Автор на дисертационния труд е Иван Стефанов Гърбачев – докторант към катедра „Класическо и поп и джаз изпълнителско изкуство“ към факултет „Музикална педагогика” на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ - Пловдив с научен ръководител доц. д-р Веселин Койчев.

Докторантът представя следните материали: творческа автобиография, дисертационен труд, автореферат, списък с публикации по темата на дисертационния труд.

Иван Гърбачев е концертиращ джаз пианист, педагог и композитор. Роден в град Казанлък, той завършва средно образование през 2009 г. в СОУ ”Екзарх Антим I” профил „Музика” в класа на видния клавирен педагог Елена Юлианова. По време на обучението си активно концертира и печели редица награди от национални и

международни конкурси в София, Добрич, Несебър, Ловеч, Бургас и др. Възпитан в традициите на класическата музика, той се развива и в областта на популярната - чрез участието си в ученическата рок група „Dream Fall”. През 2013 г. се дипломира със степен „бакалавър”, специалност „Педагогика на обучението по музика” в АМТТИИ (днес АМТТИИ „Проф. Асен Диамандиев”), Пловдив, а две години по-късно получава и степен „магистър”, специалност „Поп-джаз пиано”, надграждайки клавирните си умения в класа на Мирослав Турийски.

Още през студентските си години Иван Гърбачев се включва в редица музикални проекти, пърформанси и фестивали в страната и чужбина. Активната му концертна дейност в периода 2015-2020 г. включва участие в: Джаз фест Казанлък, Пловдив джаз фест, Хасково джаз, Младежки джаз фестивал в Димитровград, Капана фест, проект „Една легенда на 80” (посветен на Милчо Левиев) и др. Музичира с много от водещите джаз изпълнители в страната: Васил Петров, Михаела Филева, Милена Костова, Мирослав Турийски, Александър Леков, Николай Карагеоргиев и др, както и с именити музиканти от чужбина, като: Том Синатра и Адриано Триндаде.

Дискографията му е от три студийни албума: „Time Lapse” (2018 г.) с „Иван Гърбачев кuartет” (Александър Леков - бас, Николай Карагеоргиев - китара, Начо Господинов - барабани); с Том Синатра (2018 г.), „Made in Maina” (2016 г.) със Светлин Стайков квинтет.

Понастоящем Иван Гърбачев продължава активно да композира създавайки музика за постановките на Държавен куклен театър Пловдив („Палечка” и „Кучето, което не умееше да лае”), да концертира в различни джаз формации и да преподава по поп и джаз пиано, солфеж и теория на музикалните елементи.

Темата на представения дисертационен труд е интересна, необичайна и дисертабилна. Тя е избор на Иван Гърбачев, който е свързан с неговата изпълнителска практика.

Дисертационният труд се състои от: увод, четири глави, заключение, библиография, две приложения и списък на поместените фигури. Общият обем е 183 стр, от които 162 основен текст. Библиографията съдържа 96 заглавия, от които 7 на кирилица, 64 на латиница и 25 интернет източника. Съдържанието е онагледено чрез 96 нотни примера-фигури. Двете приложения са, както следва: №1 „Речник на музикалните термини” и №2 „Практически примери”.

В увода подробно са описани обект, предмет, цел и задачи на изследването. Научната хипотеза допуска, че в джазовата музика техническите похвати на барабанистите са специфична инспирация за джаз пианистите. Чрез взаимодействието между тези два инструмента се формират различни прийоми в джаза, които се установяват в практиката като нови изразни средства. Така, чрез разкриването на нови интерпретационни и инструментални възможности естествено се надгражда изпълнителското майсторство и се обогатява стила.

Първа глава изяснява зараждането и развитието на джаз културата в САЩ през XIX и XX в. под влияние и следствие на взаимовръзката ѝ с музикалните традиции на Западна Африка (основни ритмически характеристики), Европа (инструментариум и жанрове) и Латинска Америка и Карибите (ритмически патерни).

Втора глава насочва вниманието към по-специфични и важни ритмически аспекти на джаза: усещане за темпо и връзка с метричната пулсация, релация между слухови възприятия и моторни умения, подражателно свирене и произтичащи от това позитиви. Стила суинг и свързаните с него: бийт, ритмическа точност, освобождаване на бийта, „движение напред” и др., както и стила рагтайм, който установява синкопирането като отличителен белег на джазовата мелодика. С приносно значение определям разглеждането на латиноамериканския ритъм клаве и неговите производни, а също на афро-кубинските монтуно и тумбао и тяхното оригинално съчетаване в изпълнителската практика на джаз пианистите.

Трета глава разисква общите аспекти между перкусионните инструменти (дръм сет) и пианото във връзка със създаването на специфичен ритъм и пулсация при изпълнение. Много уместно се споменава естеството на самия пианистичен звук и неговите качества. Чрез сравнителна характеристика се съпоставят дръм сет и пиано по отношение: начин на звукоизвличане и атака на звука, независимост на различните крайници, сходство на движенията, поддържане на темпото, многопластов ритъм и др. Във връзка с темата на труда е определянето на различните видове „изяви” на пианото, като солов и ансамблов инструмент и най-вече извода, че „*нарастването на броя на общите изразни средства*” между двата инструмента води до „*припокриването на много от ролите им*” (с.121).

Четвърта глава доказва, чрез примери от изпълнителската практика на известни джаз пианисти, че особеностите на джаз ритъма са основополагащи за връзката между пианото и перкусионните инструменти и изяснява, че ерата на бибоп е периодът, в който тя комплексно се развива.

Приносите са изведени коректно, а заключението завършва с твърдението, че този дисертационен труд не изчерпва напълно поставената проблематика, а по-скоро е успешен опит да се насочи вниманието към нея.

Представените 3 броя **публикации** от Иван Гърбачев са в съответствие с минималните национални изисквания.

Авторефератът е с обем 66 страници и дава ясна представа за съдържанието, обекта, предмета, задачите и изследователския инструментариум на дисертационния труд.

Въз основа на казано по-горе, давам своята положителна оценка за проведеното изследване. Предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Иван Стефанов Гърбачев в област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство, докторска програма „Музикознание и музикално изкуство”.

29.10.2020 г.

Изготвил рецензията:.....

/проф. д-р Стела Митева-Динкова/